

Verklaring der Plaat I.

Dese en gedeeltelijk de volgende plaat bevat de afbeelding der vrouwelijke teeldeelen in den maagdelijken en onbezwangerden toestand.

FIG. 1.

De uitwendige vrouwelijke geslachts- of teeldeelen met een ongeschonden maagdenvlies.

- a. De venusheuvel (*mons veneris*).
- b. b. De buitenste, uitwendige of groote schaamlippen (*labia pudendi externa s. majora*), eenigzins van elkander verwijderd.
- c. c. Derzelver binnenste of inwendige gladde oppervlakte.
- d. d. De binnenste, inwendige of kleine schaamlippen, ook waterlippen genaamd (*labia interna s. minora s. nymphae*).
- e. De voorhuid des kittelaars of der vrouwelijke roede (*praeputium clitoridis*).
- f. Het toompje van den kittelaar (*frenulum clitoridis*).
- g. De eikel des kittelaars (*glans clitoridis*).
- h. Het onderste of achterste breede gedeelte van het maagdenvlies (*hymen*).
- i. i. De bovenste of voorste rand of zijde van hetzelfde.
- k. Kleine voortzetsels of verlengsels, welke de randen of zijden van het maagdenvlies zoowel onderling, als aan de opening der pisbuis bevestigen.
- l. De mond, ingang of opening der scheede (*introitus s. orificium vaginae*).
- m. De opening van de pisbuis (*orificium urethrae*).
- n. n. De voorste of bovenste slijmboezems (*sinus mucosi*).
- o. De achterste of onderste slijmboezems.
- p. Het toompje der lippen (*frenulum labiorum*).
- q. Het scheepsgewijze kuiltje (*fossanavicularis*).
- r. De bilnaad (*regio perinaei s. perinaeum s. interfaeminium*).
- s. De aars of het fundament (*anus*).

FIG. 2.

De uitwendige teeldeelen van een slechts weinige weken oud meisje met een meer cirkelvormig maagdenvlies.

- a. a. De buitenste en binnenste schaamlippen,

welke van elkander verwijderd en door middel van naalden bevestigd zijn.

- b. De eikel des kittelaars.
- c. De opening van de pisbuis.
- d. d. Het maagdenvlies, hetwelk den ingang of de opening der scheede grootendeels sluit.
- e. De holte der scheede, welke met plooijen bezet schijnt.

FIG. 3.

Het bekken van eene vrouw, die reeds eenige malen gekraamd heeft, van de linkerzijde geopend. Het linker heup- of darmbeen is weggenomen, en de uitwendige deelen dier zijde zijn van achteren naar voren, digt bij de opening van de, in het bekken liggende en zich buitenwaarts openende deelen, zoodanig weggesneden, dat men op eene leerzame wijze de overgang der uitwendige in de inwendige deelen kan nagaan.

- A. A. De derde tot den vijfden lendenwervel.
- B. De doorsnede van het heiligbeen.
- C. De doorsnede van het linker schaambeen, nabij de vereeniging van de beide schaambeenderen.
 - a. De vierkante lendenspier (*musculus quadratus lumborum*).
 - b. Een gedeelte van de breede rugspier (*musculus latissimus dorsi*).
 - c. De afgesneden stuitbeenspier (*musculus coccygeus*).
 - d. De doorsnede der huid; welke huid ten deele het stuitbeen, ten deele de linker bil bedekt.
- D. De regter bil.
- E. Het doorgesneden boveneinde der regter dijs.
- F. De venusheuvel.
- e. De doorsnede van het vet van den venusheuvel.
- G. De regter buitenste of groote schaamlip (*labium pudendi externum dextrum*).
- f. De regter binnenste of kleine schaamlip (*labium pudendi internum dextrum*).
- g. Het regter gedeelte van de doorgesneden voorhuid van den kittelaar, welke met vele plooijen bezet schijnt.
- h. Het toompje van den kittelaar.
- H. De vrouwelijke roede of de kittelaar (*clitoris*).

4. Het linker afgesnedene sponsachtige ligchaam (*corpus cavernosum*) en
4. De eikel des kittelaars (*glans clitoridis*).
7. De schortband des kittelaars (*ligamentum suspensorium clitoridis*).
- I. De pisblaas met hare spiervezelen (*vesica urinaria*).
- m. De pisbuis (*urethra*).
- n. De pisleider (*ureter*), afgesneden.
- o. De afgesnedene blaasband (*urachus*).
- o. De doorgesnedenene opening van de pisbuis.
- p. De ingang of de opening der scheede (*orificium vaginae*), doorgesneden.
- K. De bilnaad (*perinaeum*).
- q. De opening van den endeldarm, de aars (*anus*).
- L. De scheede (*vagina*).
- r. Een gedeelte van de vernauwende spier der scheede (*musculus constrictor cunni s. vaginae*).
- s. Het aan deszelfs bovenste einde naar achteren eenigzins zakvormig uitpuilende gedeelte der scheede, het gewelf der scheede, de bovenste wand der scheede (*laquear vaginae*).
- M. De baar- of lijfmoeder (*matrix s. uterus*).
- t. De linker ronde band der baarmoeder (*ligamentum uteri rotundum s. teres*).
- u. De linker trompet of buis van FALLOPIUS (*tuba Fallopiana*) of de uitgang van den eijerstok (*meatus seminario*).
- v. De eijerstok (*ovarium*).
- w. De band van den eijerstok (*ligamentum ovarii*).
- N. N. De endeldarm (*intestinum rectum*).
- x. Een gedeelte van de uitwendige sluitspier des aars (*sphincter ani externus*).
- O. Het buikvlies (*peritoneum*) hetwelk op de regterzijde de holte van het bekken bekleedt.
- y. De doorsnede van het buikvlies, ter plaatse waar hetzelfde van de achterste oppervlakte der pisblaas naar de baarmoeder loopt.
- z. De doorsnede van het buikvlies, daar, waar hetzelfde van de achterste oppervlakte der baarmoeder naar den endeldarm overgaat en dezen omgeeft.
- y. z. De plaats waar deze twee zich op de zijlijn der baarmoeder vereenigen en den breeden band (*ligamentum latum*) vormen, welke tusschen zijne twee platen den ronden band, den eijerstok en de buis van FALLOPIUS bevat, en dus alles op zijne plaats houdt.
1. Het onderste of in de buikholte liggende gedeelte der groote slagader (*aorta abdominalis*).
2. De regter darmbeensslagader (*arteria iliaca dextra*).
3. De linker darmbeensslagader (*art. iliaca sinistra*).
4. De afgesnedene schenkelslagader (*arteria cruralis*).
5. De slagader van den onderbuik (*arteria hypogastrica*).

FIG. 4.

De inwendige teeldeel van eene 24jarige ongerepte maagd. De scheede is in de lengte opengesneden.

- A. Een gedeelte van den bilnaad.
- B. B. De teruggeslagene uitwendige of groote schaamlippen.
- C. C. C. De opengesnedenene scheede, welke ter lengte van hare geheele inwendige oppervlakte bovenwaarts tot aan den baarmoedermond, benedenwaarts tot aan het maagdenvlies toe, een geplooid of gerimpeld aanzien heeft.
- a. De binnenste oppervlakte van den ingang der scheede.
- b. b. Het doorgesnedenene maagdenvlies.
- c. c. De voorste rij plooijen of rimpels der scheede (*columna rugarum anterior*).
- d. d. d. De doorgesnedenene achterste rij plooijen der scheede (*col. rug. posterior*).
- D. De baarmoeder (*uterus*), en wel deszelfs ligchaam of middendeel (*corpus uteri*).
- e. De bodem der baarmoeder (*fundus uteri*).
- f. De hals der baarmoeder (*collum s. cervix uteri*).
- g. De uitwendige baarmoedermond, de zeeltenmond, het zeeltenbekje (*orificium uteri externum s. os tincae*).
- h. De achterste en
- i. De voorste lip van den baarmoedermond (*labium orificii uterini posterius et anterior*).
- A. A. De teruggeslagene huid, welke van binnen de scheede en door den baarmoedermond de geheele holte der baarmoeder bekleedt.
1. De vleermuisvleugel (*ala vespertilionis*).
- m. m. De breede band der baarmoeder (*ligamentum uteri latum*); waarvan het gedeelte tusschen de trompetten of buizen van FALLOPIUS en de eijerstok gelegen genoemd wordt:
- n. de ronde band der baarmoeder (*ligamentum uteri rotundum*).
- E. De regter trompet of Fallopiansche buis (*tuba Fallopiana*).
- o. De zeer fijne opening of naauwe inwendige ingang dier buis.

- p. Het wijdere of dikkere gedeelte der buis.
 q. De franjeachtige uiteinden of de zoom der trompet (*fimbriae s. lacinae*). Een van deze franjes verbindt zich eigenlijk met het uiteinde van den eijerstok.
 r. Derzelver uitwendige opening.
 F. De linker trompet.
 G. De rechter eijerstok of vrouwelijke bal (*ovarium dextrum s. testis muliebris*).
 r. De band der rechter eijerstok (*ligamentum ovarii dextri*).
 H. De linker eijerstok (*ovarium sinistrum*).
 s. De band der linker eijerstok (*ligamentum ovar. sinistri*).
 1. De afgesneden binnenste zaadader (*vena spermatica interna*).
 2. De *plexus pampiniformis* (wijngaardranken-vlecht).

FIG. 5.

De baarmoeder in den maagdelijken staat van voren voorgesteld.

- a. De bodem der baarmoeder.
 b. b. Het ligchaam of middendeel.
 c. De hals der baarmoeder.
 d. De uitwendige baarmoedermond.
 e. Deszelfs voorste lip.
 f. Deszelfs achterste lip.
 g. g. De afgesneden ronde banden der baarmoeder en
 h. h. De buizen of trompetten van FALLOPIUS, welke, wegens gebrek aan ruimte weggenomen zijn.
 i. i. Overblijfsel van den doorgesnedenen vleermuisvlengel.

FIG. 6.

De baarmoeder van achteren opengesneden, ten einde alsoo het kanaal van den hals (*canalis cervicis s. colli*) en de holte der baarmoeder, alsmede derzelver zelfstandigheid open te kunnen leggen.

- a. De bodem der baarmoeder.
 b. b. Het ligchaam of middendeel derzelve.
 c. c. De hals der baarmoeder.

- d. De uitwendige mond der baarmoeder.
 e. De inwendige mond der baarmoeder.
 f. Het kanaal van den hals der baarmoeder (*canalis colli uteri*).
 g. g. De, uit hoofde van hare takvormige uitbreiding, levensboom genoemde plooijen van den hals der baarmoeder (*palmae plicatae*).
 h. De holte der baarmoeder (*cavitas uteri*).
 i. i. De hoornsgewijze uitsteeksels (*cornua*) der baarmoeder.
 k. k. De open- en afgesneden trompetten.
 l. De dikte van de zelfstandigheid van den bodem,
 m. m. van het ligchaam en
 n. n. van den hals der baarmoeder.

FIG. 7.

De rechter eijerstok met de opengesneden buis van FALLOPIUS bij eene 22jarige maagd, van achteren vertoond.

- A. De eijerstok (*ovarium*).
 a. De band des eijerstoks.
 B. De trompet of Fallopiasche buis.
 b. De naauwe inwendige opening.
 c. De wijdere uitwendige opening.
 d. De gekroesde rand van kleine franjeachtige uiteinden (*fimbriae*).
 e. e. De doorsnede van het buikvlies, waarmede de eijerstok overtrokken is, alsmede die van het eigene vlies der trompet.
 f. f. Het in de lengte geplooid inwendige slijmvlies.
 g. g. De vleermuisvlengel.

FIG. 8.

De eijerstok der vorige figuur loodlijnig doorgesneden, ten einde alsoo de inwendige zelfstandigheid te doen zien, waardoor onderscheidene meer of minder groote blaasjes, de eijertjes van de Graaf (*vesicula s. ovula Graafiana*) die met eene lymphatieke bleekgele vloeistof gevuld zijn, waargenomen worden.

Verklaring der Plaat II.

Deze plaat bevat de inwendige vrouwelijke teel-
 deelen van een kind, het gele ligchaam en de
 zwangere baarmoeder in hare gewone ligging.

FIG. 1.

De inwendige teeldeelen van een weinige we-

ken oud meisje; de scheede en de baarmoeder
 zijn van voren doorgesneden.

- A. A. A. A. De opengesneden en uitgespreide
 scheede.
 a. De uitwendige of buitenste spierhuid der
 scheede.